

Tarptautinė mokslinė konferencija

Pranciškus Skorina ir Renesanso knygos kultūra

Skorinos *Mažoji kelionių knygelė* – 500

Vilnius, 2022 m. rugsėjo 22–23 d.

KVIETIMAS DALYVAUTI

2022 m. sukanka 500 metų, kai Vilniuje buvo įkurta pirmoji spaustuvė, išleista Pranciškaus Skorinos *Mažoji kelionių knygelė* (1522) bei prasidėjo spausdinto žodžio ir masinės komunikacijos Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje (LDK) ir rytų Europoje istorija, kuri liudija naujų komunikacijos būdų ir priemonių svarbą visuomenės raidai. Lietuvos Respublikos Seimas 2022 m. paskelbė Pranciškaus Skorinos metais. Ta proga rengiama tarptautinė mokslinė konferencija, kuri skiriama spaudos atsiradimo LDK ir pirmaisiais spaudos amžiais Europoje vyravusios knygos kultūros ir jos paveldo klausimams. Ji tęsia tarpdalykinių Vilniaus knygotyros konferencijų tradiciją. Konferencijos rengėjai tikisi suburti mokslininkus, tiriančius P. Skorinos ir kitų iškilų Renesanso epochos veikėjų spausdintinių medijų kūrybos, leidybos, gamybos, sklaidos ir recepcijos reiškinius bei LDK knygos paveldą, jo aktualizavimo poreikius bei būdus, konceptualizuoti Skorinos tyrimus Europos tyrimų kontekste bei paskatinti jų plėtrą Vidurio ir Rytų Europos regione. Konferencijos organizatoriai knygos kultūros sąvoką traktuoja plačiai ir ją sieja su leidybos, knygos meno, poligrafine ir meninės knygrištytės, taip pat platinimo ir skaitymo kultūra. Kaip LDK knygos paveldas suprantami LDK rankraštinių ir spausdintinių knygų telkiniai Lietuvos ir pasaulio atminties institucijose, jų tyrimai ir komunikacija.

Kviečiame teikti pranešimus šiomis temomis:

- Skorina ir Renesanso epocha. Spaudos išradimas ir modernėjanti Europos visuomenė. Skorina – Čekijos Karalystės spaustuvininkas ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės spaudos pradininkas. Asmuo, luomas, gyvenimo kontekstas, kūrybos ir knygų leidybos veiklos, jų teisinės, ekonominės ir kultūrinės sąlygos;
- *Mažoji kelionių knygelė* – pirmasis LDK paleotipas. Jo kilmė ir struktūra. Skorinos Prahos ir Vilniaus leidiniai;
- Skorinistika Baltarusijoje, Čekijoje, Lietuvoje, Rusijoje ir kitose šalyse;
- Rankraštinės knygos kultūra LDK ir kituose Europos regionuose iki spaudos išradimo ir pirmaisiais spaudos amžiais;
- Spaudos plitimas Europoje. Pirmosios spausdintinės knygos tautinėmis kalbomis. Vilnius–Lietuva–Europa. LDK sostinė Vilnius kaip raštijos, leidybos ir knygų telkimo centras.
- Spausdintinių medijų kultūros savitumai nuo XV a. vidurio iki XVII a. vidurio. Spaudos verslas ir leidinių platinimo organizavimas. Spaudos laisvė ir kontrolė. Naujų kūrybos žanrų ir leidinių tipų atsiradimas;

- Senosios Lietuvos knygos kultūra. LDK visuomenės daugiakultūriškumas, etninių ir konfesinių bendruomenių knygos poreikiai;
- Lituanika už LDK ribų. Spauda, knygų leidyba ir sklaida Prūsijoje, Livonijoje ir kituose kraštuose;
- Institucinės ir asmeninės bibliotekos LDK ir Europoje, skaitymas ir skaitytojai, knygų sklaida visuomenėje. Skaitančiosios visuomenės emancipacija;
- LDK rankraštinių ir spaudos paveldas: taikomieji tyrimai ir komunikacija. Inkunabulų ir paleotipų tyrimai. Naujų medijų tyrimai. Knygos meno, popieriaus ir įrišimų taikomieji tyrimai;
- Rašytinio (rankraštinio ir spausdintinio) paveldo viešinimas skaitmeninėmis ir kitomis formomis, paveldo komunikacija;
- Skorina istorinėje ir kultūrinėje atmintyje.

Konferencijos organizatoriai ir partneriai

Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetas, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, Prahos Karolio universitetas, Lietuvių kalbos institutas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lietuvos mokslų akademijos Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius. Bendradarbiaujama su pasauline Autorystės, skaitymo ir leidybos istorijos draugija (Society for the History of Authorship, Reading and Publishing, SHARP).

Konferencijos vieta

Lietuvos mokslų akademija, Gedimino pr. 3, Vilnius (Lietuva).

Įgyvendinimo būdas

Įvertinus COVID-19 situaciją, nutarta, kad konferencija vyks hibridiniu būdu.

Konferencijos kalbos

Anglų, lietuvių, rusų. Numatomas sinchronimis vertimas.

Svarbiausios datos

Iki 2022 m. sausio 21 d. – pranešimų santraukų teikimas.

Iki 2022 m. kovo 21 d. – pranešimų vertinimas ir atranka.

Iki 2022 m. birželio 1 d. – konferencijos programos paskelbimas.

Iki 2022 m. rugsėjo 1 d. – dalyvių registracija.

2022 m. rugsėjo 22 d. – konferencijos pradžia.

Registracija

Prašome registruoti pranešimų santraukas tarptautinės konferencijos svetainėje

<http://www.ibsc2022.kf.vu.lt/>. Registruojant siūlymą būtina pateikti planuojamo pranešimo pavadinimą, jo santrauką (ne daugiau kaip 250 žodžių), informaciją apie autorių (vardas ir pavardė; atstovaujama institucija, mokslinis laipsnis ir pedagoginis vardas; darbovietės adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas; trumpas mokslinės veiklos aprašymas (ne daugiau kaip 50 žodžių). Numatoma pranešimų trukmė – 20 minučių (ne daugiau kaip 2500 žodžių). Pranešimų pagrindu parengti straipsniai bus skelbiami tarptautinio mokslinio žurnalo „Knygotyra“ 2023 m. tomuose. Žurnalą leidžia Vilniaus universiteto leidykla, nuo 2018 m. jis referuojamas Elsevier Scopus duomenų bazėje. Dalyvavimas konferencijoje nemokamas.

Kontaktiniai asmenys

Konferencijos rengimo komiteto sekretorė **Agnė Zumbrickaitė**; el. paštas: ibsc2022@kf.vu.lt

Adresas susirašinėjimui

Knygotyros, mediotyros ir leidybos tyrimų katedra
Komunikacijos fakultetas
Vilniaus universitetas
Universiteto g. 3, LT-01513 Vilnius, Lietuva